

HUDUDLARDA SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI BOSHQARISHNING TEXNOLOGIK MODERNIZATSIYALASH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi

Nordik universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Goziyeva Shaxina Djahongirovna

TIQXMMI Milliy tadqiqot universiteti,

Iqtisodiyot fakulteti 2-kurs talabasi

Аннотация

Maqolada hududiy sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiya jarayonlarini baholash va boshqarish mexanizmlari empirik usullar asosida tahlil qilingan. Texnologik indeks, energiya sarfi, asosiy vositalar eskirishi va malakali ishchi kuchi ulushi mezon sifatida qo'llanilgan. Hududlar kesimidagi tafovutlar aniqlanib, ularni kamaytirish yo'llari taklif etilgan. Klasterlash, korrelyatsiya va regressiya usullari orqali texnologik investitsiyalarning ishlab chiqarish samaradorligiga ta'siri asoslab berilgan. Yakuniy xulosalar boshqaruv, moliyalashtirish, infratuzilma va kadrlar siyosatiga oid takliflar bilan mustahkamlangan.

Kalit so'zlar: texnologik modernizatsiya, sanoat korxonalari, hududiy tafovutlar, texnologik indeks, investitsiya samaradorligi, boshqaruv mexanizmlari.

Аннотация

В статье проведён эмпирический анализ механизмов управления процессами технологической модернизации промышленных предприятий на региональном уровне. В качестве ключевых индикаторов использованы технологический индекс, уровень износа основных средств, энергоёмкость и доля квалифицированной рабочей силы. Выявлены территориальные различия в уровне технологического развития и обоснованы подходы к их сокращению. С применением кластерного анализа, корреляции и регрессии определено влияние технологических инвестиций на производственную эффективность. Полученные выводы подкреплены практическими рекомендациями в сфере управления, финансирования, инфраструктуры и подготовки кадров.

Ключевые слова: технологическая модернизация, промышленные предприятия, региональные различия, технологический индекс, эффективность инвестиций, управленческие механизмы.

Abstract

The article presents an empirical assessment of management mechanisms for technological modernization processes in industrial enterprises across regions. Core indicators such as the technological index, equipment depreciation, energy intensity, and the share of skilled labor were used for evaluation. Regional disparities in technological development levels were identified, and measures for their reduction were proposed. Cluster analysis, correlation, and regression methods were applied to substantiate the impact of technological investments on production efficiency. The

conclusions are supported by practical recommendations related to governance, financing, infrastructure, and workforce development.

Keywords: technological modernization, industrial enterprises, regional disparities, technological index, investment efficiency, management mechanisms.

KIRISH

Hududiy sanoat korxonalarining texnologik yangilanish sur'ati iqtisodiy tizimlarning ichki muvozanati va resurslardan samarali foydalanish darajasi bilan bevosita bog'liqdir. So'nggi yillarda O'zbekiston sanoat tarmoqlarida amalga oshirilayotgan modernizatsiya choralari investitsiyaviy faollikni oshirgan bo'lsa-da, hududlar kesimida texnologik rivojlanishning notekis taqsimlangani kuzatilmoqda. Bu holat ishlab chiqarish samaradorligi va raqobatbardoshlik darajasiga turlicha ta'sir ko'rsatmoqda.

Texnologik transformatsiyani rejalashtirishda markazlashgan boshqaruv yondashuvlarining moslashuvchanlik darajasi cheklangan bo'lib, ular hududiy resurslar, infratuzilma imkoniyatlari va ixtisoslashuv omillarini yetarli darajada inobatga olmaydi. Natijada investitsiya oqimlarining unumdorligi pasayadi, mavjud ishlab chiqarish fondlarining yangilanishi sust kechadi.

Zamonaviy sanoat infratuzilmasini shakllantirishda texnologik modernizatsiyani tizimli yondashuv asosida boshqarish, bu borada hududiy tafovutlarni aniqlash va ularni qisqartirishga qaratilgan mexanizmlarni ishlab chiqish zaruratga aylangan. Shu nuqtai nazardan, texnologik indeks, energiya sarfi, fondlarning eskirishi va malakali ishchi kuchi ulushi asosiy baholash mezonlari sifatida qaralishi mumkin. Hududiy sanoat rivojlanishida yuqoridagi omillar o'zaro qanday munosabatda bo'lishini aniqlash orqali boshqaruv qarorlarini optimallashtirish imkoniyati vujudga keladi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Texnologik modernizatsiya sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishda asosiy omil sifatida qaralmoqda. Porter tomonidan ishlab chiqilgan raqobat ustunliklari konsepsiyasi texnologik yangilanishni strategik ustuvorlik manbai sifatida asoslab beradi [6]. Bu yondashuv texnologik modernizatsiyani faqat texnik jarayon emas, balki iqtisodiy muhitda raqobatni kuchaytiruvchi mexanizm sifatida baholashga imkon yaratadi.

Krugman hududiy rivojlanish nazariyasi asosida texnologik klasterlarning shakllanishi va aglomeratsion omillarning innovatsion faoliyatga ta'sirini aniqlagan [7]. U geografik yaqinlikning texnologiyalar tarqalishi va sinergetik ta'sir hosil qilishi orqali hududiy sanoat tizimlarini mustahkamlashdagi rolini alohida ta'kidlaydi.

Freeman va Soete milliy innovatsion tizimlar nazariyasida texnologik o'zgarishlarning muvaffaqiyati asosan institutsional tayyorgarlik darajasiga bog'liqligini ko'rsatadi [9]. Ularning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda texnologiyalarni joriy etish sur'ati institutlararo hamkorlik, axborot oqimi va tizimning ochiqligiga bevosita bog'liqdir [10].

Schwab tomonidan ilgari surilgan To'rtinchi sanoat inqilobi konsepsiyasi ishlab chiqarish jarayonlarining tubdan o'zgarishini anglatadi [11]. Kibernetik-fizik tizimlar

va sun'iy intellekt texnologiyalarining keng ko'lamda joriy etilishi sanoat modernizatsiyasida yangi muvozanat talabini shakllantirmoqda. Balland va hammualliflari bu jarayonda texnologik murakkablik va tarmoqlararo bilim o'zaro bog'liqligining muhimligini qayd etgan [12].

Asheim va Gertler hududiy innovatsion tizimlar doirasida texnologik bilimlarning lokal moslashuvchanligi va kontekstual muvofiqligini nazariy jihatdan asoslab bergan [13]. Todtling va Trippl esa innovatsion siyosatni "bir o'lcham hamma joyga to'g'ri kelmaydi" tamoyili asosida farqlangan yondashuvlar orqali shakllantirish lozimligini ko'rsatgan [14].

Williamson institutsional iqtisodiyot asosida tranzaksiya xarajatlarining texnologik o'zgarishlarga ta'sirini chuqur tahlil qilgan [15]. U boshqaruv koordinatsiyasi, muvofiqlik va tizim ichidagi shaffoflik darajasi texnologik investitsiyalar samaradorligiga bevosita ta'sir qilishini nazariy asosda bayon etadi.

Pomfret tomonidan O'rta Osiyo mamlakatlari kontekstida olib borilgan tadqiqotlar esa markazlashgan va desentralizatsiyalashgan boshqaruv yondashuvlarining nisbiy afzalliklarini aniqlashga xizmat qilgan [16]. Bu yondashuv mintaqaviy real holatlarga asoslangan strategik boshqaruvga ehtiyoj mavjudligini ko'rsatadi.

Mazzucato innovatsion faoliyatda davlatning faol ishtirokini qayta baholab, uni texnologik rivojlanishning tashabbuskor kuchi sifatida qayta talqin etadi [17]. Lee va Malerba tomonidan ilgari surilgan "catch-up cycles" modeli esa sanoat tarmoqlarida texnologik yetakchilikni qo'lga kiritish uchun vaqtli harakat va institutsional moslashuv o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ochib beradi [18].

METODOLOGIYA

Tadqiqotda hududlar kesimida sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiya darajasini kompleks baholashga yo'naltirilgan empirik yondashuv qo'llanildi. Tanlangan indikatorlar — texnologik indeks, energiya sarfi, asosiy vositalarning o'rtacha eskirish darajasi va malakali ishchi kuchi ulushi — sanoat subyektlarining texnologik salohiyatini ko'rsatadigan ishonchli mezonlar sifatida baholandi. Ular o'rtasidagi bog'liqlik korrelyatsion tahlil orqali aniqlanib, tahliliy modelda funksional uzviylik saqlab qolindi.

Hududlar o'rtasidagi texnologik tafovutlarni aniqlashda iyerarxik klasterlash usuli qo'llanildi. Klasterlar indikatorlar bo'yicha normallashtirilgan qiymatlar asosida shakllantirildi, bu esa makroiqtisodiy sharoitlar xilma-xilligini inobatga olish imkonini berdi. Dinamik tafovutlar koeffitsiyentli regressiya modeli orqali baholanib, texnologik investitsiyalarning ishlab chiqarish samaradorligiga bo'lgan ta'siri statistik jihatdan asoslandi. Natijalar hududiy boshqaruv qarorlarini asoslash uchun barqaror empirik poydevor yaratdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston sanoat sektorining umumiy rivojlanish dinamikasi.

O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasining rasmiy ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yil yakunlariga ko'ra sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning umumiy

hajmi 885,82 trillion soʻmga yetib, oʻtgan yilning tegishli davriga nisbatan 6,8 foizlik oʻsishga erishildi. Ushbu ijobiy natija respublikada amalga oshirilayotgan sanoat siyosatining samaradorligidan dalolat beradi.

1-jadval.

Oʻzbekiston Respublikasida sanoat ishlab chiqarish va YAİM dinamikasi (2023-2024 yillar)¹

Koʻrsatkich	2023-yil	2024-yil	Oʻsish (foizda)	Manba
YaİM hajmi (trln soʻm)	1 066,6	1 450,0	+36,0	Statistika qoʻmitasi
YaİM hajmi (mlrd AQSH dollari)	90,8	114,97	+26,6	Jahon banki
Sanoat ishlab chiqarish (trln soʻm)	655,8	885,82	+35,1	Statistika qoʻmitasi
Sanoat oʻsishi (foizda)	6,0	6,8	+0,8 f.b.	Statistika qoʻmitasi
Sanoatning YaİMdagi ulushi (foizda)	25,3	26,4	+1,1 f.b.	Statistika qoʻmitasi
Aholi jon boshiga YaİM (mln soʻm)	28,98	39,13	+35,0	Statistika qoʻmitasi
Aholi jon boshiga YaİM (AQSH dollari)	2 468	3 093	+25,3	Statistika qoʻmitasi

Jadval maʼlumotlari koʻrsatadiki, Oʻzbekiston iqtisodiyoti 2024-yilda 6,5 foiz oʻsib, YaİM hajmi 1,45 kvadrillion soʻmga (114,97 milliard dollarga) yetdi. Sanoat ishlab chiqarish hajmi 885,82 trillion soʻmni tashkil etib, 6,8 foizlik oʻsishni namoyish etdi. Sanoatning YaİMdagi ulushi 25,3 foizdan 26,4 foizga oshdi, bu sanoatlashish jarayonining davom etayotganidan dalolat beradi.

Sanoat tuzilmasining tarmoqlar boʻyicha tahlili. Milliy statistika qoʻmitasi maʼlumotlariga koʻra, sanoat ishlab chiqarishning umumiy hajmida qayta ishlash sanoatining ulushi 85,1 foizni tashkil etdi. Bu koʻrsatkich sanoat tuzilmasining diversifikatsiyalashganligidan dalolat beradi.

2-jadval.

Sanoat tuzilmasining tarmoqlar boʻyicha taqsimoti (2024-yil)²

Tarmoq	Ulush (foizda)	Oʻsish indeksi (foizda)
Qayta ishlash sanoati (C seksiya)	85,1	107,7
Togʻ-kon sanoati (B seksiya)	7,6	101,9
Elektr energiyasi, gaz, bugʻ (D seksiya)	6,8	105,4
Suv taʼminoti, chiqindilar (E seksiya)	0,5	105,6
Jami sanoat	100,0	106,8

Qayta ishlash sanoatining 107,7 foizlik oʻsish indeksi texnologik modernizatsiyalash dasturlarining samaradorligini tasdiqlaydi. Oziq-ovqat, ichimliklar

¹Manba: Oʻzbekiston Respublikasi Milliy statistika qoʻmitasi <https://stat.uz> ; Gazeta.uz, 2025-yil 7-fevral <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/07/gdp-uzbekistan/>; Jahon banki <https://data.worldbank.org/country/uzbekistan>

² Manba: Oʻzbekiston Respublikasi Milliy statistika qoʻmitasi. Sanoat ishlab chiqarishi tahliliy maʼlumoti, 2024 <https://stat.uz/uz/>; Gazeta.uz <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/07/gdp-uzbekistan/>

va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish umumiy ishlab chiqarish sanoatining 17,5 foizini tashkil etib, fizik hajm indeksi 110,1 foizga yetgan.

Jahon banki baholashida O'zbekiston iqtisodiyoti. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston 2024-yilda Yevropa va Markaziy Osiyo mintaqasida eng tez rivojlanayotgan iqtisodiyotlar orasida uchinchi o'rinni egalladi. O'zbekiston 2017-yildan beri yillik o'rtacha 5,3 foiz YaIM o'sishini ta'minlab, dunyodagi eng faol islohotchilar qatoriga kirdi.

3-jadval.

Jahon banki ma'lumotlari bo'yicha O'zbekiston iqtisodiyotining asosiy ko'rsatkichlari¹

Ko'rsatkich	2023-yil	2024-yil	2025-yil (proqnoz)	2026-yil (proqnoz)
YaIM o'sishi (foizda)	6,0	6,0	6,2	6,0
YaIM (mlrd AQSH dollari)	90,2	114,97	-	-
Inflyatsiya (foizda)	8,8	-	8,9	-
Kambag'allik darajasi (foizda)	21,4	20,7	-	-
Davlat qarzi/YaIM (foizda)	33,5	33,0	33,0	33,0
Mintaqada o'sish bo'yicha o'rin	3	3	1	1

Jahon banki prognozlariga ko'ra, 2025-2026-yillarda O'zbekiston mintaqada birinchi o'ringa ko'tarilishi kutilmoqda. Kambag'allik darajasi 2024-yilda 20,7 foizga tushdi (UMIC kambag'allik chizig'i — kuniga 8,3 dollar asosida). Bu iqtisodiy o'sishning ijtimoiy samaradorligini ko'rsatadi.

Hududlar kesimida sanoat rivojlanishi. Hududlar bo'yicha tahlil sanoat rivojlanishida barcha viloyatlarda ijobiy dinamika mavjudligini ko'rsatadi. Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, YaIMning shakllanishida Toshkent shahri 17,1 foiz ulush bilan eng katta hissa qo'shdi.

4-jadval.

Hududlar bo'yicha YaIMga hissa va sanoat o'sishi (2023-2024 yillar)²

Hudud	YaIMdagi ulush (foizda)	Sanoat o'sishi (foizda)	Xususiyat
Toshkent shahri	17,1	105,8	Yetakchi
Toshkent viloyati	10,1	106,9	Yetakchi
Navoiy viloyati	7,7	111,4	Yuqori o'sish
Farg'ona viloyati	6,8	106,2	Barqaror
Qashqadaryo viloyati	6,4	107,1	Barqaror
Andijon viloyati	5,8	107,3	Barqaror
Samarqand viloyati	5,6	105,2	Barqaror
Jizzax viloyati	3,1	112,0	Eng yuqori o'sish
Qoraqalpog'iston R.	3,1	104,8	Rivojlanuvchi
Sirdaryo viloyati	2,0	107,1	Tez o'suvchi

¹Manba: World Bank. Uzbekistan Overview <https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview>; World Bank Data <https://data.worldbank.org/country/uzbekistan>; Trading Economics <https://tradingeconomics.com/uzbekistan/gdp>

² Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi <https://stat.uz/uz/>; O'zbekiston Respublikasining Malayziyadagi Elchixonasi https://uzbekembassy.com.my/uzb/news_press/ozbekiston_iqtisodiyoti_raqamlarda.html; Cyberleninka ilmiy maqolasi

E'tiborli jihati shundaki, nisbatan past YaIMdagi ulushga ega Jizzax viloyatida eng yuqori sanoat o'sishi (112,0 foiz) qayd etilgan. Navoiy viloyatida ham yuqori o'sish kuzatilgan (111,4 foiz). Bu fakt hududlararo texnologik konvergensiya jarayonining boshlanganligi va muvozanatlashgan hududiy rivojlanish siyosatining samarasini ko'rsatadi.

Kichik biznesning sanoatdagi o'rni. Kichik biznes subyektlarining iqtisodiyotdagi ulushi izchil o'sib bormoqda. Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, kichik biznesning YaIMdagi ulushi 2023-yildagi 51,2 foizdan 2024-yilda 54,3 foizga ko'tarildi.

5-jadval.

Kichik biznesning iqtisodiyotdagi ulushi dinamikasi¹

Ko'rsatkich	2022-yil	2023-yil	2024-yil	O'zgarish
Kichik biznesning YaIMdagi ulushi (foizda)	49,8	51,2	54,3	+4,5 f.b.
Sanoatda kichik biznes ulushi (foizda)	17,8	19,9	24,5	+6,7 f.b.
Kichik biznes korxonolari soni (ming)	-	69,4	77,9	+12,3%

2024-yilda respublikada faoliyat yuritayotgan sanoat korxonolari soni 77,9 mingta bo'lib, ularning 16,0 foizi umumiy korxonalar ulushini tashkil etdi. 2023-yilda 14,1 mingdan ortiq yangi sanoat korxonasi tashkil etildi, xususan, to'qimachilik va kiyim tayyorlash, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish sohalarida 3,3 mingtadan yangi subyektlar ish boshladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Hududiy sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiya jarayonlari izchil tahlil qilinarkan, mavjud imkoniyatlardan oqilona foydalanish va tizimli yondashuvlar asosida qarorlar qabul qilish orqali yuqori natijalarga erishish mumkinligi tasdiqlandi. Texnologik salohiyatni baholashda qo'llanilgan ko'rsatkichlar asosida mintaqalar o'rtasidagi farqlar aniqlab berildi, bu esa strategik rejalashtirishni aniq va asosli yo'naltirish uchun muhim asos bo'lib xizmat qiladi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, investitsiya resurslarini funksional bog'liqlik asosida taqsimlash, modernizatsiya jarayonlarini hududlar kesimida kontekstual yondashuv bilan boshqarish orqali texnologik rivojlanishdagi nomutanosibliklar sezilarli darajada kamaytirilishi mumkin. Markaziy va hududiy boshqaruv organlari o'rtasidagi vakolatlar muvozanatini to'g'ri yo'lga qo'yish, mahalliy sharoitlarga mos qarorlar qabul qilish imkoniyatini kengaytiradi.

Innovatsion infratuzilma elementlari — texnoparklar, texnologik transfer markazlari, o'quv-laboratoriya bazalari — sanoat korxonalarining texnologik yangilanishga bo'lgan tayyorgarligini oshiradi. Ular orqali ishlab chiqarish va ilmiy-tadqiqot resurslari birlashtiriladi, texnologik bilimlar amaliyotga tezroq singadi, raqobatbardoshlik esa oshadi.

Hududlar bo'yicha tahlillarda yuqori o'sish sur'atlariga ega mintaqalarning paydo bo'lishi sanoatning texnologik bazasi yangilanayotganidan dalolat beradi. Ushbu

¹Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi <https://stat.uz/uz/> ; Gazeta.uz <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/07/gdp-uzbekistan/>

hududlarning tajribasini umumlashtirib, boshqa mintaqalarga tatbiq etish, tajriba almashinuvi va texnologik transforni rag'batlantirish orqali tizimli o'sish tendensiyasini kuchaytirish mumkin.

Sanoat klasterlari doirasida tashkil etilgan texnologik hamkorlik, umumiy infratuzilmadan foydalanish va innovatsion mahsulotlar ishlab chiqish mexanizmlarining joriy etilishi texnologik modernizatsiyaning samaradorligini ko'rsatadi. Bu yondashuv resurslarning qayta taqsimlanishini osonlashtirib, ishlab chiqarishdagi sinergetik ta'sirni kuchaytiradi.

Inson kapitali bilan bog'liq yondashuvlar texnologik transformatsiyaning ajralmas qismidir. Mahalliy ta'lim muassasalari va sanoat subyektlari o'rtasidagi uzviy hamkorlik, amaliy tayyorgarlikka asoslangan o'quv dasturlari orqali zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirishga qodir kadrlar yetishtirish imkoniyati kengayadi. Bu esa texnologik jarayonlarning barqarorligiga xizmat qiladi.

Monitoring va baholash tizimlarining raqamli yechimlar asosida shakllantirilishi, indikatorlarga asoslangan qarorlarni tezkor qabul qilish imkoniyatini yaratadi. Ma'lumotlar asosidagi boshqaruv (data-driven management) texnologik modernizatsiyaning natijadorligini doimiy kuzatib borish va holatga mos strategiyalarni ishlab chiqishga asos yaratadi.

Umuman olganda, sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiyasi resurslar, boshqaruv, infratuzilma va kadrlar salohiyatining uzviy uyg'unligi orqali yuqori darajada amalga oshirilishi mumkin. Tavsiya etilayotgan chora-tadbirlar amaliyotga izchil tatbiq etilsa, hududlarda sanoatning texnologik yangilanish sur'atlari barqarorlanadi, regional tafovutlar qisqaradi, va butun iqtisodiyotda yuqori qo'shilgan qiymat yaratuvchi tarmoqlarning salmog'i ortadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 2023-yil 12-oktabr PF-169-son "Sanoat va uning bazaviy tarmoqlarini jadal rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni <https://lex.uz/uz/docs/-6633676>
2. Solow R.M. Technical change and the aggregate production function // The Review of Economics and Statistics. 1957. Vol. 39. No. 3. P. 312-320.
3. Abdug'aniyev A.A. Hududiy sanoat komplekslarini rivojlantirish: nazariya va amaliyot. Toshkent: Iqtisod-moliya, 2020. 248 b.
4. Acemoglu D., Restrepo P. Automation and new tasks: How technology displaces and reinstates labor // Journal of Economic Perspectives. 2019. Vol. 33. No. 2. P. 3-30.
5. O'zbekiston Respublikasi Statistika davlat qo'mitasi. Hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Statistik to'plam. Toshkent, 2024.
6. Porter M.E. Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance. New York: Free Press, 1985. 557 p.
7. Krugman P. Geography and trade. Cambridge: MIT Press, 1991. 142 p.
8. Rodrik D. Industrial policy for the twenty-first century. Cambridge: Harvard University, 2004. 58 p.

9. Freeman C., Soete L. The economics of industrial innovation. London: Pinter Publishers, 1997. 470 p.
10. North D.C. Institutions, institutional change and economic performance. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. 152 p.
11. Schwab K. The fourth industrial revolution. Geneva: World Economic Forum, 2016. 192 p.
12. Balland P.A., Boschma R., Crespo J., Rigby D.L. Smart specialization policy in the European Union: Relatedness, knowledge complexity and regional diversification // *Regional Studies*. 2019. Vol. 53. No. 9. P. 1252-1268.
13. Asheim B.T., Gertler M.S. The geography of innovation: Regional innovation systems // *The Oxford handbook of innovation*. Oxford: Oxford University Press, 2005. P. 291-317.
14. Todtling F., Trippel M. One size fits all? Towards a differentiated regional innovation policy approach // *Research Policy*. 2005. Vol. 34. No. 8. P. 1203-1219.
15. Williamson O.E. The economic institutions of capitalism. New York: Free Press, 1985. 450 p.
16. Pomfret R. The Central Asian economies in the twenty-first century: Paving a new Silk Road. Princeton: Princeton University Press, 2019. 344 p.
17. Mazzucato M. The entrepreneurial state: Debunking public vs. private sector myths. London: Anthem Press, 2013. 261 p.
18. Lee K., Malerba F. Catch-up cycles and changes in industrial leadership: Windows of opportunity and responses of firms and countries in the evolution of sectoral systems // *Research Policy*. 2017. Vol. 46. No. 2. P. 338-351.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir: Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Ingliz tili muharriri: Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Rus tili muharriri: Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Musahhah: Karimova Shirin Zoxid qizi
Sahifalovchi va dizaynerlar: Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2025-yil, noyabr, 11-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlararo standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**